

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Saaremere Kala AS
Kärša
94129 Saaremaa vald, Suure-Rootsi küla
Saare maakond

24.11.2020 nr 16-6/18-2008-053

**Saaremere Kala ASi Tagalahe suudmeala
avamere kalakasvatuse rajamise
keskkonnamõju hindamise programmi
nõuetele vastavaks tunnistamine**

Saaremere Kala AS esitas 19.10.2020 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 18 lg 1 alusel Saaremere Kala AS Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi nõuetele vastavuse kontrollimiseks. KMH programm koos lisadega on registreeritud TTJA avalikus dokumendiregistris, <https://adr.mkm.ee/?a=tja>, registreerimise nr 16-7/18-2008-052. KMH programmi on koostanud Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (registrikood 10705517), juhteksperdikis on Toomas Pallo.

I Faktilised asjaolud

Saaremere Kala AS (registrikood 11310040, aadress Kärša, Suure-Rootsi küla Saaremaa vald Saare maakond 94129) esitas 20.07.2018 TTJA-le hoonestusloa taotluse ning 28.01.2019 parandatud taotluse, millega sooviti Eesti rannikuvetesse Saaremaa lähistele Tagalahe suudme piirkonda avamere kalakasvatuse rajamist.

Hoonestusluba on vajalik, kui soovitakse koormata avaliku veekogu piiritletud osa selle põhjaga püsivalt ühendatud ehitisega, mis ei ole püsivalt ühendatud kaldaga.

Lähtudes veeseaduse (20.07.2018 kehtinud redaktsioon) § 22⁷ lg 1 ja 7 ja KeHJS § 3 lg 1, § 6 lg 2 p 1 ja lg 4, § 9 lg 1 ja § 11 lg 2, 4, 8 ja 11, § 12 lg 1, § 18 lg 7 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 9 p 10 alusel algatas TTJA 03.05.2019 otsusega nr 16-7/18-2008-022 hoonestusloa menetluse ning ühes sellega keskkonnamõju hindamise kavandatavale tegevusele. Nimetatud otsus on kättesaadav TTJA dokumendiregistris, registreerimise nr 16-7/18-2008-022. TTJA teavitas mõjutatud isikuid ja asutusi KMH algatamise otsusest 15.05.2019 kirjaga nr 16-7/18-2008-024 ja Ametlikes Teadaannetes 16.05.2019.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on vikerforellide (*Oncorhynchus mykiss*) kasvatuse avamere sumpades aastase toodanguga ehk juurdekasvuga hinnanguliselt 2050 tonni. Avamere kalakasvatuse rajamiseks plaanitakse paigaldada Saaremaa lähisteles Tagalahe suudme piirkonda mereale 16 kalasumpat vikerforelli kasvatamiseks. Kalakasvatussumbad on varustatud plastikust sumbaraamidega, sumpi katavad linnuvõrgud vajalike toetusraamidega, sumba raamid on ankurdussüsteemid, kogu kalakasvatust piiritlevad poid ja signaaltuled. Sumbaraamide täpsed mõõdud selguvad peale kasvatuskoha ja kasvatusmahu selgumist. Sumpade paigutamisel alale kasutatakse ruutpaigutust. Kalade söötmine toimub vastava söödapraamiga, mille mahutavus on ca 240 tonni. Sumpade vahele jäetakse piisav vahemaa söödapraami liikumiseks.

Saaremere Kala AS esitas TTJA-le 02.12.2019 Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programmi eelnõu (registreeritud TTJA dokumendiregistris, registreerimise nr 16-7/18-2008-027) vastavalt KeHJS § 15¹ lg 2 kontrollimiseks ning § 15¹ lg 1 alusel seisukohtade küsimiseks asjaomastelt asutustelt.

KeHJS § 15¹ lg 1 kohaselt peab enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist otsustaja küsima programmi sisu kohta seisukohta kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Asjaomane asutus esitab otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse osas. Lähtudes eeltoodust küsis TTJA 04.12.2019 kirjaga nr 16-7/18-2008-028 asjaomastelt asutustelt seisukohti KMH programmile.

Oma seisukoha esitas TTJA-le Veeteede Amet, Maaeluministerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, Keskkonnaministerium, Keskkonnaamet, Muinsuskaitseamet, Rahandusministerium, Politsei- ja Piirivalveamet. Vastuskirjad on registreeritud TTJA dokumendiregistris, registreerimise nr 16-7/18-2008.

TTJA edastas asjaomaste asutuste seisukohad 05.03.2020 kirjaga nr 16-7/18-2008-041 arendajale KMH programmi täiendamiseks.

Arendaja koostöös KMH programmi koostajaga Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ täiendas saadud info alusel KMH programmi ning edastas selle TTJA-le 01.07.2020 KMH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu korraldamiseks (registreeritud TTJA dokumendiregistris, registreerimise nr 16-7/18-2008-043).

Saaremere Kala AS Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programmi avalik väljapanek toimus 20.07-19.08.2020 ning avalik arutelu toimus 9.09.2020 Keskkonnaameti Saaremaa kontoris aadressil Tallinna 22, Kuressaare. Avalikust väljapanekust ning arutelust teavitati 15.07.2020 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, asjaomastele asutustele ja isikutele edastati teade 15.07.2020 kirjaga nr 16-7/18-2008-044 ning Meie Maa ajalehes avaldati teada 17.07.2020. Teade koos KMH programmi dokumentidega oli üleval ka TTJA kodulehel (rubriigis keskkonnamõju hindamisega seotud teated). Avaliku väljapaneku jooksul oli võimalik esitada omapoolsed seisukohad TTJA-le kuni 19.08.2020. Koostöös Saaremaa Vallavalitsusega pandi teade ülesse Saaremaa valla kodulehele, Kihelkonna piirkonna alamlehele ning Kihelkonna aleviku rahvamaja infotahvlile.

KMH programmi avalik arutelu toimus 9.09.2020 kell 14.00-14.45 Keskkonnaameti Saaremaa kontoris aadressil Tallinna 22, Kuressaare. Programmi avalikul arutelul osales 14 inimest. Arutelul tutvustati kavandatavat tegevust ning KMH programmi sisu. Avaliku arutelu

jooksul esitatud küsimustele vastati suuliselt. Avaliku väljapaneku perioodil esitatud kirjalikele küsimustele ja ettepanekutele vastas arendaja kirjalikult peale avaliku arutelu toimumist. KMH programmi avaliku arutelu protokoll on leitav programmi lisas 4.

Saaremere Kala AS esitas Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programmi koos lisadega 19.10.2020 TTJA-le KeHJS § 18 lg 1 alusel nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

TTJA on KeHJS § 9 alusel otsustaja ehk hoonestusloa andja, mistõttu KeHJS § 18 lg 2 ja 3 kohane KMH programmi nõuetele vastavuse kontrollimine kuulub TTJA pädevusse.

II Kaalutlused

KeHJS § 18 lg 1 kohaselt arendaja esitab pärast KMH programmi avalikku arutelu programmi koos selle kohta esitatud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega ning KeHJS § 17 lg-s 3 nimetatud kirjade koopiatega ja avaliku arutelu protokolliga otsustajale nõuetele vastavuse kontrollimiseks.

Arendaja esitas TTJA-le 19.10.2020 nõutud dokumendid, kiri on registreeritud TTJA dokumendisüsteemis, registreerimise nr 16-7/18-2008-052. KMH programmi lisadeks on tagasiside hoonestusloa taotlusele asjaomastelt asutustelt ja vastused (Lisa 1), hoonestusloa taotlus seisuga 28.01.2019 (Lisa 2), tagasiside KMH programmile asjaomastelt asutustelt ja vastused (Lisa 3), avaliku arutelu protokoll koos ettekande slaidide ja osalejate registreerimislehe koopiaga (Lisa 4), avalikustamise ajal saabunud kirjad koos vastustega (Lisa 5).

Otsustaja peab KeHJS § 18 lg 2 alusel KeHJS § 15¹ kohaselt esitatud asjaomaste asutuste seisukohtadele kontrollima programmi vastavust KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele, programmi asjakohasust ja piisavust kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamiseks ning programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või arvestamata jätmist.

KMH programmi vastavus KeHJS § 13 sätestatud nõuetele

Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programm vastab KeHJS §-s 13 sätestatud nõuetele. KMH programmis on kavandatava tegevuse eesmärk ja täpne asukoht (ptk 2), kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus (ptk 2), eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus (ptk 3), kavandatava tegevuse seos strateegilise planeerimisdokumentidega (ptk 4), teave eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, mõjuallikate, mõjuala ning mõjutatavad keskkonnamelementide kirjeldus (ptk 5, ptk 6), KMH läbiviimisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus, sh teave vajalike uuringute kohta (ptk 7), KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava (ptk 8), andmed arendaja, juhteksperdi, eksperdirühma koosseisu kohta (ptk 9), asjaomaste asutuste loetelu koos põhjendustega (ptk 9).

KMH programmi asjakohasus ja piisavus kavandatava tegevuse KMH-ks

TTJA hinnangul on Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programm asjakohane ja piisav keskkonnamõju hindamiseks. Hindamise käigus selgitatakse välja kalakasvatuse rajamise ja käitamisega kaasnevad keskkonnamõjud ning vajadusel leevendusmeetmed. KMH juhteksperdiks on Toomas Pallo (KMH litsents KMH0090, kehtib kuni 16.10.2022) ning KMH programmi peatükis 9.1 on välja toodud eksperdirühma koosseis. TTJA peab eksperdirühma koosseisu pädevaks kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindama.

KMH programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete arvestamine

KeHJS § 15¹ kohaselt peab otsustaja enne KeHJS § 16 kohast KMH programmi avalikustamist küsima programmi sisu kohta seisukohti kõikidelt asjaomastelt asutustelt. Tulenevalt KeHJS § 15¹ lg-s 4 esitab asjaomane asutus otsustajale oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukoha, sealhulgas hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse ning eksperdirühma koosseisulise piisavuse kohta.

TTJA edastas Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programmi eelnõu asjaomastele asutustele enne avalikku väljapanekut 4.12.2019 kirjaga nr 16-7/18-2008-028. Asjaomaste asutuste vastuskirjad on registreeritud TTJA dokumendiregistris, registreerimise nr 16-7/18-2008.

TTJA tutvus asjaomastelt asutustelt saadud ettepanekutega ning edastas need arendajale 05.03.2020 kirjaga nr 16-7/18-2008-041 KMH programmi parandamiseks ning täiendamiseks. Vastavalt ettepanekutega on programmi täiendatud ning arendaja vastused edastatud seisukohtadele on kirjas programmi lisa 3.

Avaliku väljapaneku ajal esitasid kirjalikud ettepanekud Keskkonnaamet, Muinsuskaitseamet, Veeteede Amet, Saaremaa Vallavalituss, Politsei- ja Piirivalveamet, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Kõik vastuskirjad on registreeritud TTJA dokumendiregistris, registreerimise nr 16-7/18-2008. Kirjalikele ettepanekutele ja märkustele vastas arendaja eraldi kirjadega, mis on KMH programmi lisa 5. TTJA tutvus arendaja kommentaaridega esitatud seisukohtadele ning peab neid piisavateks. Täiendavaid küsimusi või ettepanekuid ei ole TTJA-le rohkem esitatud, millest võib järeldada, et huvitatud isikutel ei olnud rohkem vastuväiteid KMH programmile.

KMH aruande esitamise tähtaeg

KeHJS § 18 lg 8 kohaselt, kui arendaja ei ole kahe aasta jooksul käesoleva otsuse tegemisest arvates esitanud otsustajale KMH aruannet avalikuks väljapanekuks, kaotab programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

III OTSUS

Tuginedes eeltoodule ning KeHJS § 9 lg 1, § 18 lg 2-4 ja lg 8, majandus- ja taristuministri 7.12.2018 määruse nr 62 „Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti põhimäärus” § 5 lg 2:

1. Tunnistab TTJA Saaremere Kala ASi Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programmi nõuetele vastavaks.

2. Arendajal esitada Saaremere Kala ASi Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH aruanne TTJA-le avaliku väljapaneku korraldamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul käesolevast otsusest arvates. Vastasel juhul kaotab Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise KMH programm kehtivuse ja KMH läbiviimiseks tuleb koostada uus KMH programm.

Saaremere Kala ASi Tagalahe suudmeala avamere kalakasvatuse rajamise keskkonnamõju hindamise programmi nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitatakse 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kati Tamtik

ehitusosakonna juhataja

Liina Roosimägi 6672004

liina.roosimagi@ttja.ee